

Πως θα μελετήσω τα τοπικά ακρότατα της συνάρτησης f

Θα βρώ το πεδίο ορισμού της f (Συνήθως δίνεται το πεδίο ορισμού)

Θα βρω την παράγωγο της συνάρτησης

Λύνω την ανίσωση $f'(x) > 0$ (1)

Λύνω την εξίσωση $f'(x) = 0$ (2)

Λύση της ανίσωσης $f'(x) < 0$ είναι όλα τα υπόλοιπα x που η f είναι παραγωγίσιμη και δεν ικανοποιούν τις σχέσεις (1) και (2)

Δημιουργώ τον πίνακα μεταβολής της συνάρτησης

x	$-\infty$	x_1	x_2	\dots	x_{k-1}	x_k	$+\infty$
f'	$- \acute{\eta} +$	$- \acute{\eta} +$	\dots		$- \acute{\eta} +$	$- \acute{\eta} +$	
f			\dots				

Όπου x_1, \dots, x_k είναι σημεία στα οποία :

- I) Είναι άκρα διαστήματος του πεδίου ορισμού της f
- II) Δεν ορίζεται η f'
- III) Μηδενίζεται η f'

Όταν στο x_v δεν ορίζεται η f φέρνω διπλή γραμμή στο x_v :

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
f'	\dots	$- \acute{\eta} +$
f	\dots	

Όταν στο x_v ορίζεται η f αλλά δεν ορίζεται η f' φέρνω «διπλή γραμμή» στο x_v μέχρι το υψος της πρώτης γραμμής . Η «διπλή γραμμή» δεν προεκτείνεται στην δεύτερη γραμμή :

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
f'	\dots	$- \acute{\eta} +$
f	\dots	

1^η γραμμή

2^η γραμμή

Όταν στο x_v μηδενίζει την f' φέρνω ένα «μηδέν» στο x_v . Το «μηδέν» υπάρχει μόνο στην πρώτη γραμμή.

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
f'	...	0 - ή +
f	...	↘ ή ↗

1^η γραμμή

Όταν για κάθε $x \in (x_v, x_{v+1})$ ισχύει $f'(x) > 0$ αυτό σημαίνει ότι το τετραγώνάκι (x_v, x_{v+1}) είναι «θετικό». Κάτω από το τετραγώνάκι (x_v, x_{v+1}) γραφω ↗

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
f'	...	+
f	...	↗

Όταν για κάθε $x \in (x_v, x_{v+1})$ ισχύει $f'(x) < 0$ αυτό σημαίνει ότι το τετραγώνάκι (x_v, x_{v+1}) είναι «αρνητικό». Κάτω από το τετραγώνάκι (x_v, x_{v+1}) γραφω ↘

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
f'	...	-
f	...	↘

x	α	x_0	β
f'		+	0 -
f			

$$\text{Av: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f'(x_0)=0 \\ \text{(II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \\ \text{(III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (x_0, \beta) \end{array} \right\}$$

Τότε η συνάρτηση f έχει τοπικό μέγιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

x	α	x_0	β
f'		-	+
f			

$$\text{Av: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f'(x_0)=0 \\ \text{(II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \\ \text{(III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (x_0, \beta) \end{array} \right\}$$

Τότε η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

1.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 3x + 2$. Να βρεθούν τα τοπικά ακρότατα της f

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$f'(x) = (x^3 - 3x + 2)' =$$

$$[F(x) + G(x)]' = F'(x) + G'(x)$$

$$[F(x) - G(x)]' = F'(x) - G'(x)$$

$$[cF(x)]' = c F'(x), c : \text{Σταθερά}$$

$$(c)' = 0, c : \text{Σταθερά}$$

$$(x)' = 1$$

$$(x^a)' = a x^{a-1}$$

$$(x^3)' - (3x)' + (2)' = 3x^2 - 3(x)' + 0 = 3x^2 - 3 \cdot 1 = 3x^2 - 3$$

$$\text{Οπότε : } f'(x) = 3x^2 - 3$$

$$\text{Θεωρώ την δευτεροβάθμια εξίσωση : } 3x^2 - 3 = 0$$

$$3x^2 - 3 = 0 \iff 3x^2 = 3 \iff x^2 = 1 \iff x = \pm\sqrt{1} \iff x = \pm 1$$

Πρόσημο του τριωνόμου $ax^2 + bx + \gamma$ με $a \neq 0$

$\Delta > 0$ $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεριβάθμιας εξίσωσης $ax^2 + bx + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>x</th> <th>$-\infty$</th> <th>ρ_1</th> <th>ρ_2</th> <th>$+\infty$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$ax^2 + bx + \gamma$</td> <td>Πρόσημο του α</td> <td>0</td> <td>Αλλάζω το πρόσημο του α</td> <td>0</td> <td>Πρόσημο του α</td> </tr> </tbody> </table> <p>ρ_1, ρ_2: Οι της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $ax^2 + bx + \gamma = 0$ (1)</p>	x	$-\infty$	ρ_1	ρ_2	$+\infty$	$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Αλλάζω το πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α
x	$-\infty$	ρ_1	ρ_2	$+\infty$								
$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Αλλάζω το πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α							
$\Delta = 0$ $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεριβάθμιας εξίσωσης $ax^2 + bx + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>x</th> <th>$-\infty$</th> <th>ρ</th> <th>$+\infty$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$ax^2 + bx + \gamma$</td> <td>Πρόσημο του α</td> <td>0</td> <td>Πρόσημο του α</td> </tr> </tbody> </table> <p>ρ: Η διπλή ρίζα της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $ax^2 + bx + \gamma = 0$ (1)</p>	x	$-\infty$	ρ	$+\infty$	$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α			
x	$-\infty$	ρ	$+\infty$									
$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α									
$\Delta < 0$ $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεριβάθμιας εξίσωσης $ax^2 + bx + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>x</th> <th>$-\infty$</th> <th>$+\infty$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$ax^2 + bx + \gamma$</td> <td colspan="2">Πρόσημο του α</td> </tr> </tbody> </table>	x	$-\infty$	$+\infty$	$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α						
x	$-\infty$	$+\infty$										
$ax^2 + bx + \gamma$	Πρόσημο του α											

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$3x^2 - 3$	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	- 1	1	$+\infty$
f'	+	0	-	+
f				
		τ.μ	τ.ε	

Επειδή:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{I) } f'(-1)=0 \\ \text{II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -1) \\ \text{III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, 1) \end{array} \right.$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό μέγιστο στη θέση $x_1 = -1$ τον αριθμό :
 $f(x_1) = f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 2 = -1 + 3 + 2 = 4$

Επειδή:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{I) } f'(1)=0 \\ \text{III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, 1) \\ \text{IV) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{array} \right.$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση $x_2 = 1$ τον αριθμό :
 $f(x_2) = f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 2 = 1 - 3 + 2 = 0$

2.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης

$$f(x) = 3x^5 - 5x^3 + 2$$

$$f'(x) = (3x^5 - 5x^3 + 2)' =$$

$$[F(x) + G(x)]' = F'(x) + G'(x)$$

$$[F(x) - G(x)]' = F'(x) - G'(x)$$

$$[cF(x)]' = c F'(x), c : \text{Σταθερά}$$

$$(c)' = 0, c : \text{Σταθερά}$$

$$(x)' = 1$$

$$(x^a)' = a x^{a-1}$$

$$= 3(x^5)' - 5(x^3)' + (2)' = 3 \cdot 5x^4 - 5 \cdot 3x^2 = 15x^4 - 15x^2 = 15x^2(x^2 - 1)$$

$$\text{Οπότε : } f'(x) = 15x^2(x^2 - 1)$$

$$\text{Θεωρώ την δευτεροβάθμια εξίσωση : } x^2 - 1 = 0$$

$$x^2 - 1 = 0 \iff x^2 = 1 \iff x = \pm \sqrt{1} \iff x = \pm 1$$

Πρόσημο του τριωνόμου $\alpha x^2 + \beta x + \gamma$ με $\alpha \neq 0$											
$\Delta > 0$ $\Delta = \beta^2 - 4 \alpha \gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 15%;">x</td> <td style="width: 20%;">$-\infty$</td> <td style="width: 20%;">ρ_1</td> <td style="width: 20%;">ρ_2</td> <td style="width: 25%;">$+\infty$</td> </tr> <tr> <td>$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$</td> <td>Πρόσημο του α</td> <td>Αλλάζω το πρόσημο του α</td> <td>Πρόσημο του α</td> <td></td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">ρ_1, ρ_2: Οι της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ (1)</p>	x	$-\infty$	ρ_1	ρ_2	$+\infty$	$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α	Αλλάζω το πρόσημο του α	Πρόσημο του α	
x	$-\infty$	ρ_1	ρ_2	$+\infty$							
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α	Αλλάζω το πρόσημο του α	Πρόσημο του α								
$\Delta = 0$ $\Delta = \beta^2 - 4 \alpha \gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 15%;">x</td> <td style="width: 35%;">$-\infty$</td> <td style="width: 20%;">ρ</td> <td style="width: 30%;">$+\infty$</td> </tr> <tr> <td>$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$</td> <td>Πρόσημο του α</td> <td>0</td> <td>Πρόσημο του α</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">ρ: Η διπλή ρίζα της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ (1)</p>	x	$-\infty$	ρ	$+\infty$	$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α		
x	$-\infty$	ρ	$+\infty$								
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α	0	Πρόσημο του α								
$\Delta < 0$ $\Delta = \beta^2 - 4 \alpha \gamma$ Δ : Η διακρίνουσα της δευτεροβάθμιας εξίσωσης $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ (1)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 15%;">x</td> <td style="width: 40%;">$-\infty$</td> <td style="width: 45%;">$+\infty$</td> </tr> <tr> <td>$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$</td> <td colspan="2">Πρόσημο του α</td> </tr> </table>	x	$-\infty$	$+\infty$	$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α					
x	$-\infty$	$+\infty$									
$\alpha x^2 + \beta x + \gamma$	Πρόσημο του α										

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$x^2 - 1$	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$15 x^2$	+	0	+

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
x^2-1	+	-	0	-	+
$15x^2$	+	0	+	+	+
$15x^2(x^2-1)$	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
f'	+	0	-	0	+
f					

τ.μ

τ.ε

Επειδή:

- I) $f'(-1)=0$
- II) $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -1)$
- III) $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-1, 0)$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό μέγιστο στη θέση $x_1 = -1$ τον αριθμό :
 $f(x_1) = f(-1) = 3(-1)^5 - 5(-1)^3 + 2 = 3(-1) - 5(-1) + 2 =$
 $= -3 + 5 + 2 = 4$

- I) $f'(0)=0$
- II) $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-1, 0)$
- III) $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, 1)$

Η συνάρτηση f δεν έχει τοπικό ακρότατο στη θέση $x_2 = 0$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f'(1)=0 \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (0, 1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση $x_3 = 1$ τον αριθμό :
 $f(x_3) = f(1) = 3 \cdot 1^5 - 5 \cdot 1^3 + 2 = 3 \cdot 1 - 5 \cdot 1 + 2 = 3 - 5 + 2 = 0$
 3.

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο :

$$f(x) = 3x^4 - 8x^3 - 6x^2 + 24x - 11$$

I) Να μελετηθεί η f ως προς την μονοτονία

II) Να βρείτε τα τοπικά ακρότατα

ΛΙΟΔΕΙΞΗ

$$\begin{aligned} \text{I) } f'(x) &= (3x^4 - 8x^3 - 6x^2 + 24x - 11)' = \\ &= (3x^4)' - (8x^3)' - (6x^2)' + (24x)' - (11)' = \\ &= 3(x^4)' - 8(x^3)' - 6(x^2)' + 24(x)' - 0 = \\ &= 3 \cdot 4x^3 - 8 \cdot 3x^2 - 6 \cdot 2x + 24 \cdot 1 = \\ &= 12x^3 - 24x^2 - 12x + 24 = \\ &= 12x^3 - 12x - 24x^2 + 24 = \\ &= 12x(x^2 - 1) - 24(x^2 - 1) = \\ &= 12(x^2 - 1)(x - 2) \end{aligned}$$

$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$
$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$
$[\lambda f(x)]' = \lambda f'(x)$ λ: Σταθερά
$(c)' = 0$, c : Σταθερά
$(x)' = 1$
$(x^\alpha)' = \alpha x^{\alpha-1}$

$$x^2 - 1 = 0 \iff x^2 = 1 \iff x^2 = \pm \sqrt{1} \iff x = \pm 1$$

x	-∞	-1	1	+∞	
x ² - 1	+	0	-	0	+

$$x - 2 > 0 \iff x > 2$$

$$x - 2 = 0 \iff x = 2$$

$$x - 2 < 0 \iff x < 2$$

x	$-\infty$	2	$+\infty$
x - 2	-	0	+

x	$-\infty$	-1	2	1	$+\infty$
x - 2	-	-	+	0	+
$x^2 - 1$	+	0	-	0	+
$(x-2)(x^2-1)$	-	0	+	0	+

x	$-\infty$	-1	1	2	$+\infty$		
f'	-	0	+	0	-	0	+
f							

τ.ε

τ.μ

τ.ε

Επειδη $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -1)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, -1)$

Επειδη $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-1, 1)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(-1, 1)$

Επειδη $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (1, 2)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(1, 2)$

Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (2, +\infty)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(2, +\infty)$

II)

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f'(-1)=0 \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, 1) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση $x_1 = -1$ τον αριθμό :

$$\begin{aligned} f(x_1) &= f(-1) = 3(-1)^4 - 8(-1)^3 - 6(-1)^2 + 24(-1) - 11 = \\ &= 3 \cdot 1 - 8(-1) - 6 \cdot 1 - 24 - 11 = 3 + 8 - 6 - 24 - 11 = 11 - 41 = -30 \end{aligned}$$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f'(1)=0 \\ \text{II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, 1) \\ \text{III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (1, 2) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό μέγιστο στη θέση $x_2 = 1$ τον αριθμό :

$$\begin{aligned} f(x_2) &= f(1) = 3 \cdot 1^4 - 8 \cdot 1^3 - 6 \cdot 1^2 + 24 \cdot 1 - 11 = \\ &= 3 \cdot 1 - 8 \cdot 1 - 6 \cdot 1 + 24 \cdot 1 - 11 = 3 - 8 - 6 + 24 - 11 = \\ &= 3 + 24 - 8 - 6 - 11 = 27 - 25 = 2 \end{aligned}$$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f'(2)=0 \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (1, 2) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (2, +\infty) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση $x_3 = 2$ τον αριθμό :

$$\begin{aligned} f(x_3) &= f(2) = 3 \cdot 2^4 - 8 \cdot 2^3 - 6 \cdot 2^2 + 24 \cdot 2 - 11 = \\ &= 3 \cdot 16 - 8 \cdot 8 - 6 \cdot 4 + 48 - 11 = 48 - 64 - 24 + 48 - 11 = \\ &= 48 + 48 - 64 - 24 - 11 = 96 - 99 = -3 \end{aligned}$$

4.

Να βρεθεί η ελάχιστη τιμή της συνάρτησης
 $f(x) = x - 1 - \ln x, x > 0$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

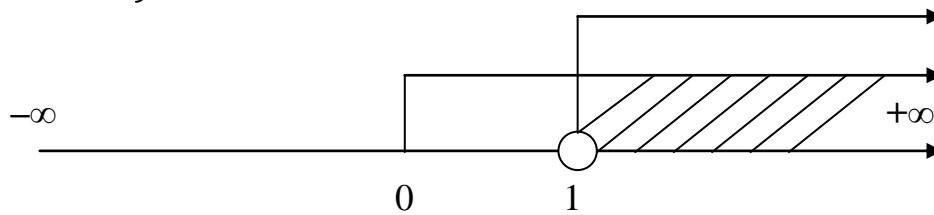
$$f'(x) = (x - 1 - \ln x)' = (x)' - (1)' - (\ln x)' = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x}{x} - \frac{1}{x} =$$

$$= \frac{x-1}{x}$$

$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$
$(c)' = 0, c : \text{Σταθερά}$
$(x)' = 1$
$(\ln x)' = \frac{1}{x}, x > 0$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \frac{x-1}{x} > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x-1 > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} x > 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff x > 1$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \frac{x-1}{x} = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x-1 = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff x = 1$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) < 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff 0 < x < 1$$

x	0	1	$+\infty$	
f'		-	0	+
f				

min

Επειδή:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{I) } f'(1)=0 \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (0,1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{array} \right.$$

Η συνάρτηση f έχει ελάχιστο στη θέση $x_0 = 1$ τον αριθμό :
 $f(1) = 1 - 1 - \ln 1 = 0$

$$\ln 1 = 0$$

5.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης
 $f(x) = x e^x$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$f'(x) = (x e^x)' = (x)' e^x + x (e^x)' = 1 \cdot e^x + x e^x = e^x + x e^x = e^x (1+x)$$

$$[f(x) g(x)]' = f'(x) g(x) + f(x) g'(x)$$

$$(x)' = 1$$

$$(e^x)' = e^x$$

$$f'(x) > 0 \iff e^x (1+x) > 0 \iff x + 1 > 0 \text{ (Γιατι : } e^x > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}) \\ x > -1$$

$$f'(x) = 0 \iff e^x (1+x) = 0 \iff x + 1 = 0 \text{ (Γιατι : } e^x \neq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}) \\ x = -1$$

$$f'(x) < 0 \iff x < -1$$

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
f'	+	0	-
f			

max

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f'(-1)=0 \\ \text{II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -1) \\ \text{III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, +\infty) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει μέγιστο στη θέση $x_0 = -1$ τον αριθμό

$$f(-1) = -1e^{-1} = -\frac{1}{e}$$

6.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \ln x - e^{x-1} + 2, x > 0$

$$f'(x) = (\ln x - e^{x-1} + 2)' \stackrel{(F(x)-G(x)+H(x))' = F'(x)-G'(x)+H'(x)}{=} (\ln x)' - (e^{x-1})' + (2)'$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x}, x > 0$$

$$(e^{F(x)})' = e^{F(x)} F'(x)$$

$$\stackrel{(c)' = 0, c: \Sigma \text{ταθερά}}{=} \frac{1}{x} - e^{x-1} (x-1)' = \frac{1}{x} - e^{x-1}$$

$$f''(x) = \left(\frac{1}{x} - e^{x-1} \right)' \stackrel{a^{-1} = \frac{1}{a}, a \neq 0}{=} (x^{-1} - e^{x-1})' \stackrel{(F(x)-G(x))' = F'(x)-G'(x)}{=} (x^{-1})' - (e^{x-1})' \stackrel{(x^a)' = ax^{a-1}}{=} \stackrel{(e^{F(x)})' = e^{F(x)} F'(x)}{=}$$

$$-1 \cdot x^{-2} - e^{x-1} (x-1)' \stackrel{a^{-x} = \frac{1}{a^x}, a \neq 0}{=} -\frac{1}{x^2} - e^{x-2}$$

$$x > 0 \Rightarrow x \neq 0 \Rightarrow x^2 > 0 \Rightarrow \frac{1}{x^2} > 0 \Rightarrow -\frac{1}{x^2} < 0$$

$$e^{x-2} > 0 \Rightarrow -e^{x-2} < 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} -\frac{1}{x^2} < 0 \\ -e^{x-2} < 0 \end{array} \right\} (+)$$

$$-\frac{1}{x^2} - e^{x-2} < 0 \Rightarrow f''(x) < 0$$

Επειδή $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$ έχω $f' \downarrow (0, +\infty)$

$$0 < x < 1 \xRightarrow{f' \downarrow (0, +\infty)} f'(x) > f'(1) \xRightarrow{f'(1)=1-e^0=0} f'(x) > 0$$

$$x > 1 \xRightarrow{f' \downarrow (0, +\infty)} f'(x) < f'(1) \xRightarrow{f'(1)=1-e^0=0} f'(x) < 0$$

x	0	1	$+\infty$
f'		0	-
f			

min

$$\text{Έχω: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} f'(1) = 0 \\ \text{(II)} f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (0, 1) \\ \text{(III)} f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{array} \right\}$$

Οπότε η συνάρτηση f ολικό μέγιστο στην θέση $x_0 = 1$ τον αριθμό

$$f(1) = \ln 1 - e^{1-1} + 2 = 1$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -x^3 + 12x + 6$. Να βρεθούν τα τοπικά ακρότατα της f

2.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης $f(x) = -6x^5 + 10x^3 + 11$

3.

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο: $f(x) = -2x^4 + 8x^3 + 4x^2 - 24x - 5$

I) Να μελετηθεί η f ως προς την μονοτονία

II) Να βρείτε τα τοπικά ακρότατα

4.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης $f : (4, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \ln(x-4) - e^{x-5} + 2x, x > 4$

5.

Να βρεθούν τα ακρότατα της συνάρτησης $f(x) = x^2 e^{-x}$

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Έστω η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ (A : Το πεδίο ορισμού της f) και για κάθε $x \in A$ ισχύει $f(x) \leq f(x_0)$ με $x_0 \in A$ τότε η συνάρτηση έχει μέγιστο ή ολικό μέγιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

Έστω η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ (A : Το πεδίο ορισμού της f) και για κάθε $x \in A$ ισχύει $f(x) \geq f(x_0)$ με $x_0 \in A$ τότε η συνάρτηση έχει ελάχιστο ή ολικό ελάχιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

Έστω η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ (A : Το πεδίο ορισμού της f) και (α, β) υποσύνολο του πεδίου ορισμού της f . Αν για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$ ισχύει $f(x) \leq f(x_0)$ με $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τότε η συνάρτηση έχει τοπικό μέγιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

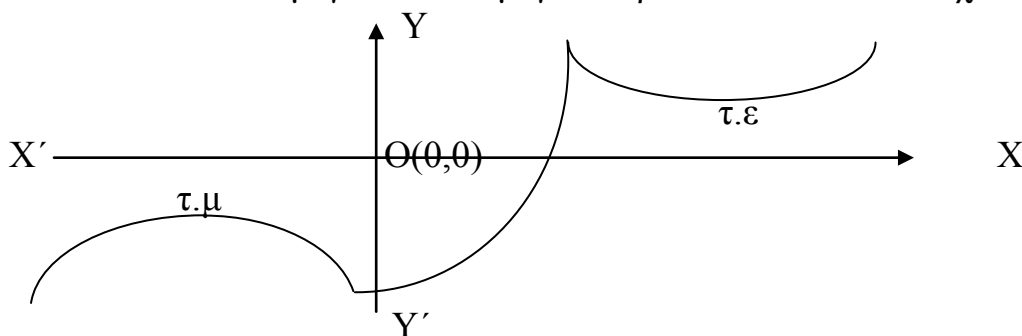
Έστω η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ (A : Το πεδίο ορισμού της f) και (α, β) υποσύνολο του πεδίου ορισμού της f . Αν για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$ ισχύει $f(x) \geq f(x_0)$ με $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τότε η συνάρτηση έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση x_0 τον αριθμό $f(x_0)$

Το τοπικό μέγιστο και το τοπικό ελάχιστο μιας συνάρτησης f καλούνται τοπικά ακρότατα της f

Το μέγιστο και το ελάχιστο μιας συνάρτησης f καλούνται ακρότατα της f

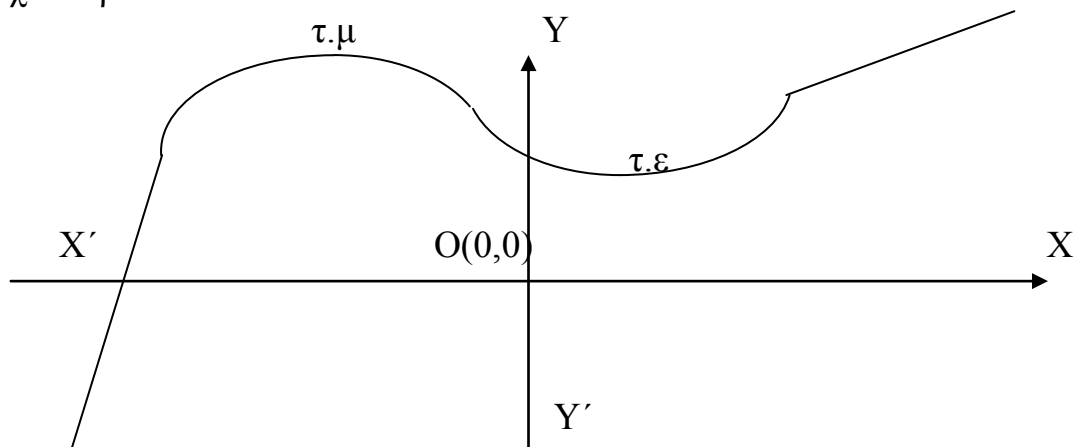
ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Γ) Αν μια συνάρτηση έχει τοπικό μέγιστο και τοπικό ελάχιστο αυτό δεν σημαίνει ότι το τοπικό μέγιστο είναι μεγαλύτερο από το τοπικό ελάχιστο

Συνεπώς δεν μπορώ να συγκρίνω τοπικά ακρότατα

Π) Μια συνάρτηση μπορεί να έχει πολλά τοπικά ακρότατα αλλά να μην έχει ακρότατο

x	α	x_0	β
f'	+	0	+
f			

$$\text{Av: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f'(x_0) = 0 \\ \text{(II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta) \end{array} \right\}$$

Τότε η συνάρτηση f δεν έχει τοπικό ακρότατο στη θέση x_0

x	α	x_0	β
f'	-		-
f			

$$\text{Av: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f'(x_0) = 0 \\ \text{(II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta) \end{array} \right\}$$

Τότε η συνάρτηση f έχει τοπικό ακρότατο στη θέση x_0